

Основні тенденції розвитку ІТ-сектору української економіки

Акулов О. О.

аспірант кафедри теоретичної та прикладної економіки,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: crowbar4ik@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0001-5334-9597

Анотація. У тезах представлена роль ІТ-індустрії в українській економіці до повномасштабного вторгнення та основні проблеми з якими стикається ІТ-галузь під час воєнного стану. Розглянуті можливі тенденції розвитку та забезпечення умов для подальшого стабільного функціонування.

Українська ІТ-галузь за останні два десятиліття зробила стрімкий зліт і досягла шаленого розвитку. Ринок інформаційних технологій України привертає все більше уваги ІТ-спільноти світу і вже на даний момент є одним з найбільших і найперспективніших в Європі. За підсумками 2021 року ІТ-сектор вийшов на перше місце за обсягом експорту послуг (6.8 млрд. дол. на рік) зі зростанням на 36% у порівнянні з 2020 роком і приніс Україні більше 4% ВВП. Важливо відмітити, що такі значні темпи зростання були показані в динаміці на протязі останніх років, детальніше описані на першому графіку (Графік 1) [1,2]. За даними Міністерства цифрової трансформації України, технічна екосистема налічує 2460 ІТ-компаній, включаючи: 1815 продуктових, 556 сервісних і 89 центрів дослідження та розробки [3]. А загалом, за експертними оцінками за 2021 рік, ринок праці України налічував приблизно 5000 активних компаній і 285 тис. ІТ-талантів (включаючи 230 тис. ФОП і 55 тис. найманих працівників) [1].



Таке стрімке і стабільне зростання ІТ-галузі України за останні роки обумовлено цілим рядом факторів і переваг, які є у порівнянні з найближчими країнами-конкурентами:

- Найбільший ринок праці, приблизно 18 млн. осіб.
- Велика кількість спеціалістів інформаційно-комунікаційних технологій,

приблизно 289 тис. осіб.

- Кадровий потенціал: в Україні в 2-4 рази менше ІТ-спеціалістів на 100 тис. населення, ніж в країнах-конкурентах.

- Вища освіта: із 1700 навчальних закладів в Україні, 150 пропонують бакалавратські програми за ІТ-спеціальностями [1].

У першому кварталі 2022 року, навіть на тлі повномасштабного вторгнення, ІТ-індустрія забезпечила рекордні 2 млрд. дол. надходжень, цим самим досягнувши свого піку, незважаючи на воєний стан, загальну мобілізацію і вимушене переселення людей. Це відбулося за рахунок двох важливих чинників:

1. Велика довіра до українського ІТ-сектору від закордонних замовників і якість виконання роботи. Більшість проектів, які розроблялися в Україні завжди мали статус “складні” і “надскладні”.

2. Досвід пандемії коронавірусу, адаптація світу і України до 100% віддаленого режиму роботи без втрати продуктивності.

Але попри стабільність і зріст, війна торкнулась і ІТ-сектор, так само, як і інших сфери діяльності в наступних аспектах:

- Скорочення працівників. Більшість компаній пішли з ринків країн-агресорів і через скорочення доходів змушені звільняти своїх спеціалістів.

- Ризики великих корпоративних клієнтів. Великі міжнародні корпорації висловлюють свої побоювання та просять призупинити найм нових людей і підписання нових контрактів.

- Постійні перебої зі зв'язом і інтернетом.

- Ринок праці. Згідно статистики сервісу по анонімному пошуку роботи “Джині” кількість вакансій зменшилась вдвічі, тоді як кількість бажаючих збільшилась. В середньому на одну позицію приходиться 12 відгуків [3].

Попри всі випробування, ІТ-сектор залишається одним із найстабільніших секторів економіки України, який потрібно розвивати і підтримувати. Для цього, на мій погляд, важливо реалізувати наступні кроки:

- Джерела зв'язку і інтернету. Забезпечення безперебойної роботи ІТ-спеціалістів під час вимкнень електроенергії.

- Піар українського ІТ-сектору з боку Держави на всіх рівнях.

- Трансформація системи ІТ-освіти. Якісні платформи і інституції для навчання або перекваліфікації, тісно співпрацюючі з ІТ-компаніями.

- Грантова підтримка стартапів Фондом розвитку інновацій (Українським фондом стартапів).

- Розвиток ІТ-підрозділів в оборонній промисловості, розробці БПЛА, кібербезпеці.

Висновки: ІТ-сектор займає значне місце в економіці сучасної України, показуючи стресостійкість, стабільність і стрімкі темпи розвитку. ІТ-ринок, в надскладних умовах, продовжує надавати багато робочих місць, отримувати валютні доходи і інвестиції. Під час війни, першочерговою, є необхідність стабілізації ІТ-сектору, щоб недопустити його падіння і формувати фундамент для подальшого розвитку.

Ключові слова: ІТ-сектор, ІТ-галузь, інформаційні технології, ІТ-ринок, ІТ-спеціалісти.

Список використаних джерел

1. *Результати національного дослідження IT-індустрії URL: <https://drive.google.com/file/d/1LujaT9pHEGhgpRRojfnlZgQikkyiIbE/view>*
2. *Dashboard of tech ecosystem of Ukraine URL: <https://tehecosystem.gov.ua/dashboard>*
3. *IT Job Market by Djinni Data URL: <https://public.tableau.com/app/profile/djinni.data/viz/ItJobMarket/Dashboard1>*